

De pentekeningen van / Les dessins à la plume
de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914)

3) De afbeeldingen in / Les illustrations dans
De bokkenrijders in het land van Valkenberg
(1910)

van / de Pieter **ECREVISSE** (1804-1879).

Het is tijd hulde aan Emiel WALRAVENS te bewijzen / Il est temps de rendre hommage à Emiel WALRAVENS.

Er zijn bijna geen artikels over hem / Il n'y a presque pas d'articles sur lui.

De uitgever Lode OPDEBEEK (1869-1930), in de loop van de tijd, denkt dat sommige pentekeningen van Emiel WALRAVENS aan Edmond VAN OFFEL (1871-1959) te wijten zijn. / Au fil du temps, l'éditeur Lode OPDEBEEK pense que certains des dessins d'Emiel WALRAVENS sont dus à Edmond VAN OFFEL.

De beste oplossing om hem een hulde te bewijzen is zijn pentekeningen te reproduceren * . / La meilleure solution pour lui rendre hommage consiste à reproduire ses illustrations * .

We beschikken over een uitgave van 1924 van het boek (« *De Schelde-Serie* » XV) / Nous disposons d'une édition de 1924 du livre.

Op een der laatste dagen van de oogstmaand van het jaar 1730, kwam een man uit het oostelijk gedeelte van Limburg in rechte lijn Maaswaarts, als wilde hij niet omzien, vooraleer hij dezen schoonen stroom achter den rug had. Toen hij evenwel zich bevond aan

het westeinde der bergketen, tegenover Geulle, van waar het oog nedervalt op het onoverzienbare Maasland, bleef hij staan, getroffen door de heerlijke landen waterzichten. Na geruimen tijd de afwisselende panorama's te hebben bewonderd, begon hij ieder deel

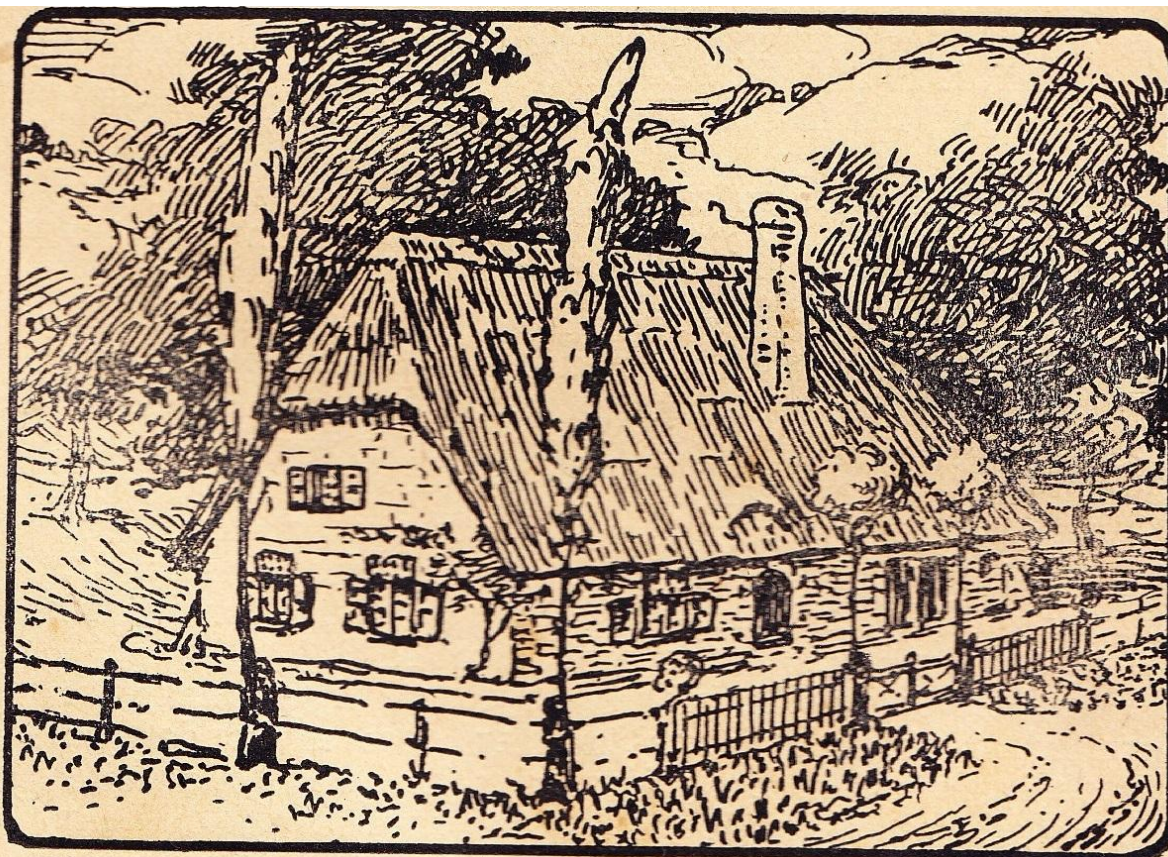
Pentekening bladzijde **13** / illustration page **13**

In hoofdstuk II (blz. 11-20):
De bergbewoning en huisgenooten

Pentekening bladzijde **15** / illustration page **15**

In hoofdstuk II (blz. 11-20):
De bergbewoning en huisgenooten

— Gij noemt uw woning een kluis — bemerkte de priester, nadat hij had plaats genomen naast den lijder, — en naar hetgene te oordeelen, wat ik van uw

34

Pentekening bladzijde **34** / illustration page **34**
In hoofdstuk IV (blz. 33-55): Frans maakt zich gereed om van het tooneel te gaan

Pentekening bladzijde **44** / illustration page **44**
In hoofdstuk IV (blz. 33-55): Frans maakt zich
gereed om van het tooneel te gaan

Pentekening bladzijde **66** / illustration page **66**
In hoofdstuk V (blz. 56-85):
Vervolg der openbaringen

niet bemerkte te hebben, wie als de ware winner moest aanzien worden; ook drukte hij Herman in zijn ar-

103

Pentekening bladzijde **103** / illustration page **103**
In hoofdstuk VI (blz. 86-110): (zonder titel)

Pentekening bladzijde **109** / illustration page **109**
In hoofdstuk VI (blz. 86-110): (zonder titel)

Pentekening bladzijde **118** / illustration page **118**
In hoofdstuk VII (blz. 111-130): Het huis van Hein
Deerks te Heerlerheide

Pentekening bladzijde **129** / illustration page **129**
In hoofdstuk VII (blz. 111-130): Het huis van Hein
Deerks te Heerlerheide

Pentekening bladzijde **156** / illustration page **156**

In hoofdstuk IX (blz. 144-164):

Eene lelie onder de doornen

Pentekening bladzijde **170** / illustration page **170**
In hoofdstuk X (blz. 165-176):
Steven wordt bestolen

Pentekening bladzijde **183** / illustration page **183**
In hoofdstuk XI (blz. 177-196): Zoo vergeldt de
booswicht een genoten weldaad

Pentekening bladzijde **225** / illustration page **225**
In hoofdstuk XII (blz. 197-216):
Het ijzer begint te gloeien

Pentekening bladzijde **237** / illustration page **237**
In hoofdstuk XIV (blz. 228-238): Waar geweld niet
baat, moet list gebruikt worden

Pentekening bladzijde **245** / illustration page **245**
In hoofdstuk XV (blz. 239-261):
Herman's reis en ongeval

Pentekening bladzijde **252** / illustration page **252**
In hoofdstuk XV (blz. 239-261):
Herman's reis en ongeval

Pentekening bladzijde **259** / illustration page **259**
In hoofdstuk XV (blz. 239-261):
Herman's reis en ongeval

Pentekening bladzijde **265** / illustration page **265**
In hoofdstuk XVI (blz. 262-281): De reis van een
priester – een tweede bezoek

Pentekening bladzijde **283** / illustration page **283**
In hoofdstuk XVII (blz. 282-311) : Waar is Martha ?

Pentekening bladzijde **303** / illustration page **303**
In hoofdstuk XVII (blz. 282-311) : Waar is Martha ?

Pentekening bladzijde **322** / illustration page **322**

In hoofdstuk XVIII (blz. 312-325):

Een bezoek bij Herman

bevinden zich een twintigtal kerels nabij de Zwaan, in de struiken achter het spookhuis.

Nauwelijks heeft de klok van Heerle's kerktoren het negende uur aangekondigd, of een der mannen komt snel te voorschijn en richt met de grootste om-

327

Pentekening bladzijde **327** / illustration page **327**

In hoofdstuk XIX (blz. 326-350):

De beslissende strijd

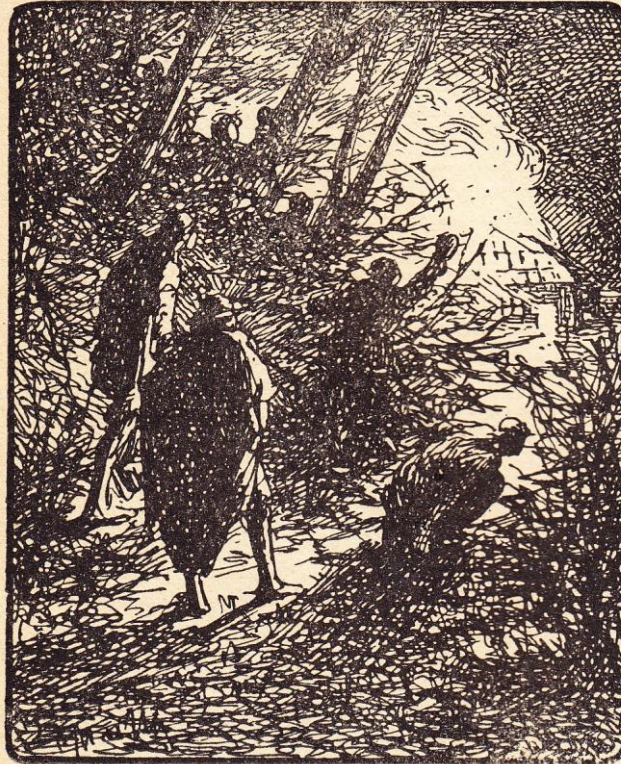

Pentekening bladzijde **341** / illustration page **341**

In hoofdstuk XIX (blz. 326-350):

De beslissende strijd

zijn naam ontleent... Zij was samengesteld uit een stokouden priester en zeven jonge mensen. Deze waren Martha, Lena, Betta, Roos, Herman, Jozef,

Jansen en Klaas... Men vierde het feest van O.-L.-V. van Bijstand.

Martha en Herman hadden belofte gedaan, de eerste in den kelder van het spookhuis en de tweede in de achterkamer van Hein Deerks, gedurende den

353

Pentekening bladzijde **353** / illustration page **353**

In hoofdstuk XX (blz. 351-361): Slot.

Inhoudsopgave.

Hoofdstuk I (blz. 5-10): Het Limburger Maasland ;

Hoofdstuk II (blz. 11-20): De bergbewoning en huisgenooten ;

Hoofdstuk III (blz. 21-32): Men leert de bergbewoners van naderbij kennen ;

Hoofdstuk IV (blz. 33-55): Frans maakt zich gereed om van het tooneel te gaan ;

Hoofdstuk V (blz. 56-85): Vervolg der openbaringen ;

Hoofdstuk VI (blz. 86-110): (zonder titel) :

Hoofdstuk VII (blz. 111-130): Het huis van Hein Deerks te Heerlerheide ;

Hoofdstuk VIII (blz. 131-143): Zonderlinge ontwerpen ;

Hoofdstuk IX (blz. 144-164): Eene lelie onder de doornen ;

Hoofdstuk X (blz. 165-176): Steven wordt bestolen;

Hoofdstuk XI (blz. 177-196): Zoo vergeldt de booswicht een genoten weldaad ;

Hoofdstuk XII (blz. 197-216): Het ijzer begint te gloeien ;

Hoofdstuk XIII (blz. 217- 227): De aanval ;

Hoofdstuk XIV (blz. 228-238): Waar geweld niet baat, moet list gebruikt worden ;

Hoofdstuk XV (blz. 239-261): Herman's reis en ongeval ;

Hoofdstuk XVI (blz. 262-281): De reis van een priester – een tweede bezoek ;

Hoofdstuk XVII (blz. 282-311) : Waar is Martha ? ;

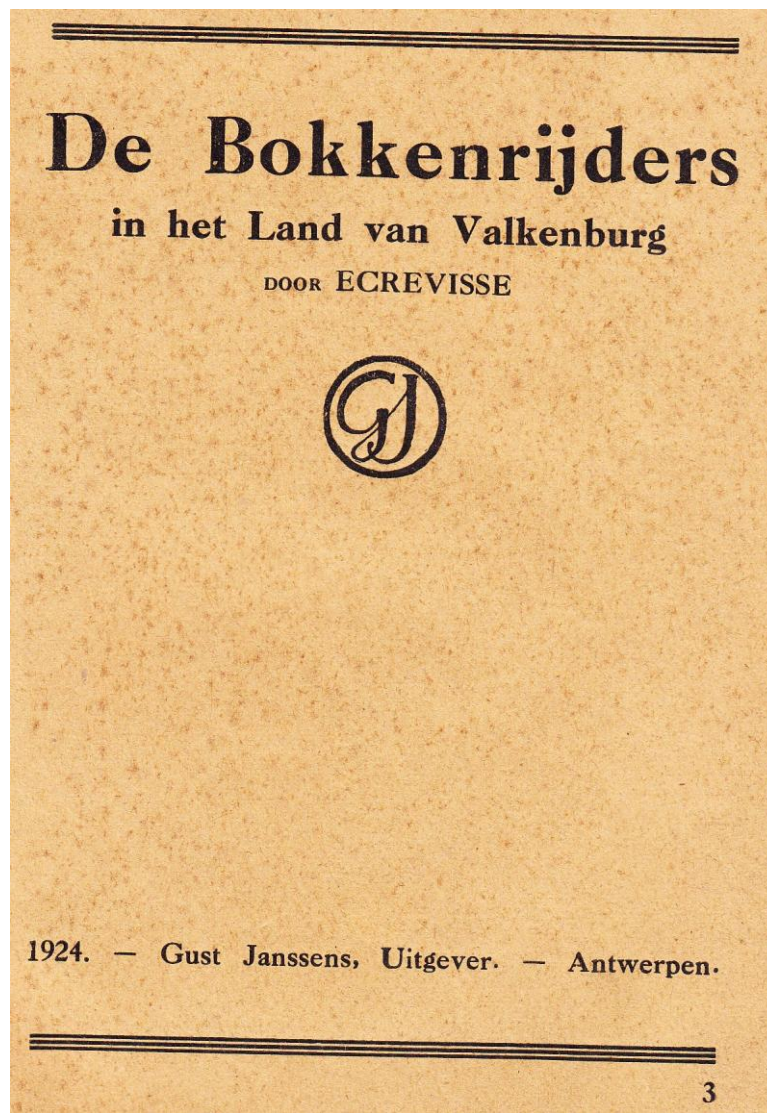
Hoofdstuk XVIII (blz. 312-325): Een bezoek bij Herman ;

Hoofdstuk XIX (blz. 326-350): De beslissende strijd;

Hoofdstuk XX (blz. 351-361): Slot.

In deze uitgave werden de pentekeningen van Emiel WALRAVENS reproduceerd zonder zijn naam te vermelden / Dans cette édition, les illustrations d'Emiel WALRAVENS sont reproduites sans mentionner son nom.

Bernard GOORDEN

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Ook van / Aussi de Emiel Walravens.

Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen (1904) van Jan Bruylants * :

http://www.dbnl.org/tekst/bruy002tijl01_01/

De wonderlijke lotgevallen van Jan zonder Vrees (1910) van Constant de Kinder * :

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/colofon.php

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/kind008wond01_01.pdf

http://www.dbnl.org/arch/kind008wond02_01/pag/kind008wond02_01.pdf

De bokkenrijders in het land van Valkenberg.

[c:lvd:654337]

De bokkenrijders in het land van Valkenberg

Ecrevisse ; [medewerker] de Meijere, Victor ; [ill.] Walravens, Emiel. -

Antwerpen : Janssens [Uitgegeven door/bij], 1910. - 374 p., ill.

**Erfgoedbibliotheek Hendrik
Conscience**

Letterenhuis

C 82537 [S0-191
e]

E 127b

Magazijn- Raadpleging ter
plaats

Magazijn- Raadpleging ter
plaats

Stad Antwerpen | Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs | Musea en Erfgoed | **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience**

Hendrik Conscienceplein 4 | 2000 Antwerpen

Over / Au sujet de Emiel Walravens.

WYNANTS, Maurits ; “*Emiel Walravens, of de zoektocht naar een nagenoeg onbekend kunstenaar*”, in **Het Hof van Melijn**, Tervuren, 13 (2000), nr.2, bladzijden 18-27.

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Groeninghe** (1910) **** van** / de Abraham **HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIO>

[NS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/NS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **2**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Het nevelmanteltje** (1923 ?) van / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**).

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002%20NEVELMANTELJTJE%20kBOUTER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Des illustrations dans 3 livres d'Abraham HANS : **A travers la Belgique** (**Op reis door België**), **Kerlingaland** et **Schelde vrij** » :*

<http://www.idesetautres.be/upload/ILLUSTRATIONS%20dans%20KERLINGALAND%20%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%20et%20SCHELDE%20VRIJ%20de%20Abraham%20HANS.pdf>

Bernard **Goorden**, « *Abraham HANS : **Nijverheid voor de jeugd / Arts et métiers** (pour la jeunesse)* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20VAN%20DER%20MEULEN%20NIJVERHEID%20VOOR%20DE%20JEUGD%20DUMOULIN%20ARTS%20ET%20METIERS%20BGOORDEN.pdf>

Bernard **Goorden**, « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que E. HANS ? ... / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als E. HANS ? ...* » (Prachtige

pentekeningen o. a. van windmolens / De
superbes illustrations, e. a. de moulins à vent) :
<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

**Enkele werken van Abraham HANS met
pentekeningen o. a. van Emiel Walravens /
Quelques oeuvres d'Abraham HANS avec des
illustrations e. a. d'Emiel Walravens.**

Abraham **HANS** ; *A travers la Belgique* ; Anvers,
Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ? ; 3 tomes en 1
volume : 95 + 102 + 151 pages (titre originel : *Op
reis door België*).

Les chapitres seront tous, sous peu,
accessibles et téléchargeables **gratuitement** sur :
www.idesetautres.be

Abraham **HANS** ; *Kerlingaland* (Geschiedenis,
legenden, zeden en gewoonten der
kustbewoners); Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ;
1912, 267 pages. (kaft met illustratie van **Juliaan
Severin** ?)

Les chapitres seront tous, dans quelques
semaines, accessibles et téléchargeables
gratuitement sur : www.idesetautres.be

Tous les titres d'*Arts et métiers* par A.
DUMOULIN seront, dans quelques semaines,
également accessibles et téléchargeables
gratuitement sur : www.idesetautres.be

N.B. : ils pourraient éventuellement être mis progressivement à disposition selon un ordre de priorité déterminé par les intéressé(e)s.

ADDENDUM.

Emiel Walravens c/o Historische drukkerij Turnhout * :
http://archive.historischedrukkerij.be/search?query=Emiel+Walravens&query_type=keyword&record_types%5B0%5D=Item&record_types%5B1%5D=File&record_types%5B2%5D=Collection&submit_search=Search&page=1

o. a. **Groeninghe** (1910) **